

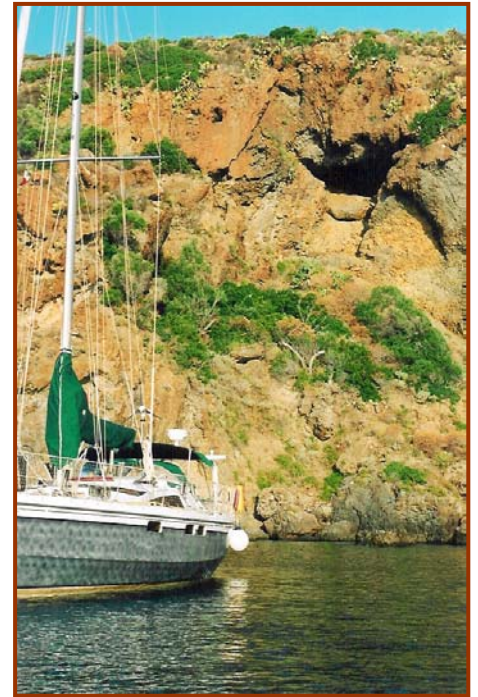
VAN PALERMO NAAR OTRANTO

16 juni tot 16 juli 2003

Githion, 20 september 2003

Lieve familie en vrienden,

Mijn vorige verslag omspande een periode van vier maanden en eindigde in vies maar interessant Palermo. Het beschrijven van een periode van vier maanden geeft nauwelijks voldoening. Het wordt onleesbaar lang en desalniettemin had ik het gevoel veel te veel leuke details te moeten laten vallen om het niet nog veel langer te laten worden. In dit verslag daarom een relatief korte periode van een maand. Voor onze meest actuele belevenissen, en wellicht wat recente foto's, verwijs ik naar www.sallylightfoot.nl.

Onze route is ruwweg als volgt geweest; Palermo – Vulcano – Stromboli – Milazzo - Straat van Messina – Roccella Ionica – Otranto. Lees hierna over de invloed van verjaardagen op ons reisschema, weglopende bijboten, weergaloze vulkaanbeklimmingen, ontwikkelingswerk in Soedan, Italiaanse trollenhuisjes en Albanese smokkel en leer lezende weg ankeren in eivolle baaien en eye ball navigeren in het pikdonker.

We besloten de hitte en de stank van Palermo te verruilen voor een idyllische ankerplek om in alle rust Esthers verjaardag te vieren. Twaalf mijl buiten Palermo ligt de baai van Mondello en daar hadden we afgesproken met Dave en Jane (van het jacht Greta May; door Boris halstarrig Greta Nee genoemd hetgeen meer te maken zal hebben met zijn terrible two's dan met zijn afkeuring van de activiteiten van mevrouw Duisenberg). Helaas waren zij niet de enigen die daar voor anker lagen. Honderden bootjes, waterscooters, surfplanken en ander drijvend en varend materiaal lagen er ook. Dave en Jane hebben bewonderend onze uiterst geroutineerde ankermanoeuvre gadeslagen en wij vertelden ze nadien natuurlijk, met het angstzweet nog in onze handen, dat we altijd zo soepeltjes ankeren. Pas later hebben we ons gerealiseerd dat je je eigenlijk bij het ankeren in dergelijke drukke omstandigheden helemaal niet hoeft op te winden. Bijna iedereen vaart tegen etenstijd toch weg. Je blijft dan zo goed als alleen achter, steekt nog wat ankerketting, en hebt meer dan genoeg ruimte om achter het anker te zwaaien.

Esthers verjaardag konden wij niet alleen vieren met Dave en Jane maar ook met Richard en Judith (van het jacht St. Raphael, ons bekend van Sevilla, Mallorca en Mahon). Als op afspraak kwamen zij -overigens nietsvermoedend- de ochtend van de 16^e juni vanuit Sardinië de baai van Mondello binnenvaren. We troffen hen in feeststemming omdat ze tijdens hun oversteek hadden besloten hun sabbatical van een jaar met nog eens een jaar te verlengen. Esther was de vrolijkheid zelve op haar verjaardag en liet zich alle aandacht glimlachend welgevallen. De aardbeientaart werkte ze met handen tegelijk naar

binnen en we moesten echt nog even opletten om de gasten er ook nog wat van te kunnen geven. De taartsessie is besloten met een gezamenlijk zwempartij. Esther en Borris krijgen daarvoor vleugeltjes om hun bovenarmen en mogen via het trappetje aan de achterkant van Sally L. te water. Dit kon op Esthers verjaardag voor het eerst. De watertemperatuur was boven de dertig graden en dan willen Esther en Borris wel.

Overigens heeft die watertemperatuur ook weer een nadeel. Op het onderwaterschip van Sally L. groeit met die temperatuur met grote snelheid gras en er zuigen zich pokken, kleine vulkaan vormige schelpdiertjes, vast. Tenminste eens in de maand moeten we daarom gewapend met snorkelspullen, schuurspons en spatel het onderwaterschip schoonmaken. Dat is dan met z'n tweeën al gauw een paar uur werk. Normaal gesproken krijgen we de boel met schrobben en schuren wel weer mooi schoon maar sinds Palermo is Sally L's waterlijn niet meer wit te krijgen.

Esthers verjaardag zullen wij ons ook nog heugen als de dag waarop Joanne onze bijboot de wijde wereld instuurde. Toen wij aan de aardbeientaart zaten kwam er een Italiaans bootje langszij met de vraag of wij soms een bijboot kwijt waren omdat even verderop een onbemande bijboot was gesignaleerd. Joanne had onze bijboot aan de zijkant van Sally L. vastgeknoopt zodat de bootjes van ons bezoek makkelijk aan de achterkant van Sally L. konden worden vastgemaakt. We keken naar achteren, zagen de bijbootjes van onze visite en bedankten de Italiaan hartelijk met de mededeling dat wij echt niets kwijt waren. Even later realiseerden we ons dat we ook aan de zijkant van de boot hadden moeten kijken. Aldaar viel geen bijboot meer te bespeuren. Gelukkig stond de wind richting het strand zodat een ietwat rood aangelopen Joanne ons bootje van het strand kon oppikken. Ach, zo iets kan natuurlijk de beste overkomen dus we hebben er verder geen woorden aan vuil gemaakt.

Via Cefalu en Santa Agatha zijn we naar het eiland Vulcano gevaren. Vulcano is het meest zuidelijke eiland van de Eolische eilanden, net ten noorden van Sicilië. Stromboli behoort ook tot deze eilandengroep. Samen met de Vesuvius en de Etna zijn Stromboli en Vulcano de enige nog werkende vulkanen in Europa, IJsland wellicht uitgezonderd. Vulcano is daarvan de meest toegankelijke omdat hij slechts 341 meter hoog is. Ik ben op 21 juli voor dag en dauw opgestaan en in het aardedonker naar de top geklommen zodat ik vandaar de zon kon zien opkomen. Geen dag van het jaar had ik daarvoor vroeger moeten opstaan, realiseerde ik me halverwege de beklimming. Het was de moeite waard. Vanaf de rokende en naar rotte eieren ruikende kraterrand was de bloedrode opkomende zon spectaculair. Niet dat ik er echt van genoot. Ik heb de hele krater als een gek rondgerend en overall foto's staan schieten voor de thuisblijvers. Daarna als een dolle naar beneden om weer thuis te zijn voordat Joanne en de kinderen wakker zouden worden.

Overigens was onze ankerplek strategisch gekozen. We konden zowel de rokende krater zien als de dampende zwavelpoelen net achter het strand. Mensen met huidaandoeningen wentelen

zich daarin als nijlpaarden vanwege het vermeend helende karakter van het moddergrijze water en de daaruit opstijgende dampen. Op dergelijke momenten prijzen we onszelf gelukkig met de investering in een goede verrekijker. Het strand kon je overigens niet blootsvoets betreden. Nu eens niet vanwege de zon maar omdat overal tussen de steentjes door kokende waterdamp opsteeg. Helaas moest ik dat proefondervindelijk vaststellen. Waarom ben ik toch de enige die op blote voeten loopt, dacht ik nog.

Van Vulcano naar Stromboli. We ankerden daar letterlijk onder de rook van de vulkaan. In diverse reisgidsen hadden we gelezen dat je helemaal naar de ruim 900 meter hoge top kon klimmen om dan onder je de immer voortdurende vulkanische activiteit te kunnen aanschouwen. Helaas was die activiteit sinds vorig jaar dermate verhoogd dat we om veiligheidsredenen slechts tot zo'n 400 meter hoog konden komen. Desalniettemin waren we onder de indruk van het natuurgeweld toen we 's nachts tot vlakbij de roodopgloeiende lavastroom waren geklommen. Een combinatie van onderaards gegrom en geknisper van het stollende maar voortgestuwde lava, maakte de wandeling tot een onvergetelijke ervaring. Het verdrong zelfs de onrustige gedachte dat de kinderen helemaal alleen op de geankerde Sally L. waren achter gebleven en in het beste geval braaf lagen te slapen. Onze terugtocht naar Sicilië zijn we expres nog in het donker vertrokken zodat we vanaf het water de roodgloeiende lava de berghelling konden zien afstromen. Borris, inmiddels hevig geïnteresseerd in alles wat met vulkanen te maken heeft, hebben we ervoor uit zijn bed gehaald. Zijn imitatie van een uitbarstende vulkaan strijd om levensechtheid met die van een blusvliegtuig boven een bosbrand (waarover in een volgend verslag meer).

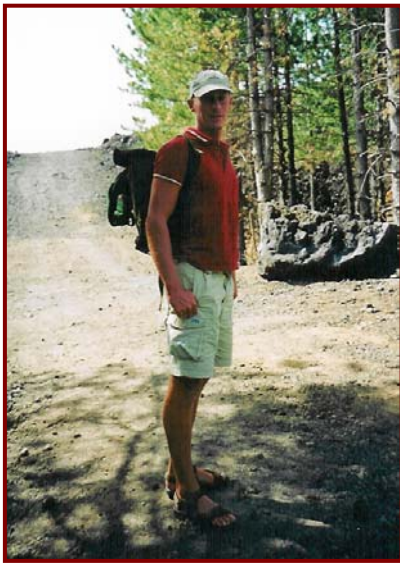

Van Stromboli zijn we pal zuid naar Milazzo gevaren. Daar hadden we afgesproken met Tineke en Rob (behoeven geen introductie meer) voor een vierdaagse ontmoeting. Met hen zijn we gereden naar een appartement in een prachtig gerestaureerd huis op de helling van de Etna. Tineke, Rob, Joanne en de kinderen waren van plan daar in en om het huis rond te scharrelen. Ik had een missie. Na Vulcano en Stromboli stond beklimming van de ruim 3300 meter hoge Etna krater hoog op mijn verlanglijstje. Tot voor kort kon je met auto en skilift tot bijna 3000 meter hoogte komen zodat de klim naar de krater slechts kinderspel was. Sinds de uitbarsting van oktober 2002 kom je slechts tot 1600 meter. Daar verspert een gestolde lavastroom de weg en is het lopen geblazen. Ik had 9 uur tot mijn beschikking; 6 uur voor de klim van 1700 meter en 3 uur voor de afdaling. De beklimming ging nog wel. Het lukte in vijf en een half uur maar werd dermate beheerst door de vraag 'haalt hij het of haalt hij het niet?' dat ik maar weinig tijd had voor het uitzicht, laat staan om daarvan te genieten. Naarmate ik

hoger kwam ging het harder waaien. Mijn verblijf aan de kraterwand was daarom kort. Het door windkracht 12 opgezwiepte lavagruis versperde mij in ieder geval het uitzicht aan loef. Het uitzicht aan lei ging verloren in een zeer dichte wolk die uit de krater omhoog steeg. Bergaf was een heuse verzoeking. Bij afwezigheid van degelijk schoeisel, ik liep op sandalen, kroop bij iedere stap een lading lavagruis via mijn hiel mijn sandalen in. Slechts zeer langzaam zocht dat gruis zich dan weer via mijn tenen een weg naar buiten. Als gediplomeerd fakir kwam ik weer beneden. Na twee dagen volstreekte immobiliteit vanwege pijn in spieren waarvan ik niet eens wist dat ik ze had, kon ik -volmaakt gelukkig- 'beklimming van de Etna' van mijn Things-To-Do-This-Life lijstje afstrepen.

Voor vertrek uit Milazzo, begin juli, nog even snel nieuwe sandalen gekocht en toen op naar de hak van Italië, ongeveer 300 mijl oostwaarts. We wilden even wat mijlen maken omdat we een verjaardag te halen hadden en een daarmee verband houdende afspraak in Brindisi uiterlijk op 10 juli. Als eerste horde lag op onze weg daar naartoe de beruchte straat van Messina. Een van de drukst bevaren routes van de Middellandse Zee en verder ook ongeveer het enige stuk daarin waarin je te maken krijgt met sterke getijdenstroming. Ten tijde van Odysseus al gevreesd om de kolkende zee als Charybdis weer eens een slechte bui had. Naar verluidt valt dat echter wel mee sinds er bij een aardbeving in het midden van de negentiende eeuw wat onderzeese aardlagen zijn verschoven. Maar goed, je weet het nooit. De straat van Messina zelf viel reuze mee, windkracht 0, zonnetje en plofje erbij.

Naarmate we verder van de straat verwijderd raakten ging het rechtevenredig harder waaien. Rond 11 uur in de avond, toen de slapende Boris bij windkracht 7 een grote plens water over zich heen kreeg omdat het luik boven zijn bed nog op een kiertje stond, gooiden we de handdoek in de ring. Dichtstbijzijnde haven was die van Roccella Ionica. De pilot raadde een nachtelijke aanloop af vanwege onbetrouwbare betonning en belichting en van diverse kanten hadden we al gehoord dat er gevaarlijke ondieptes zaten vlak voor de haveningang. Op de detailkaart zagen we, heel bemoedigend, dat je bij het boven water uitstekende onverlichte wrak, stuurboord uit moest. Een lagerwalletje erbij en het feest zou compleet geweest zijn. De wind was evenwel afluig zodat we het aandurfden.

In dit soort situaties gaat het midzwaard van Sally L. half omhoog. Met het oog op de ondieptes reduceren we onze diepgang daarmee van 2,25 meter tot ongeveer anderhalve meter. Lopen we dan aan de grond dan komen we nog makkelijk vrij omdat we het zwaard dan nog 70 centimeter kunnen optrekken. Overdag zijn ondieptes in het heldere water gemakkelijk te zien en kan je de doorvaart route kiezen door zogenaamde eye ball navigatie, gewoon langzaam varen met een

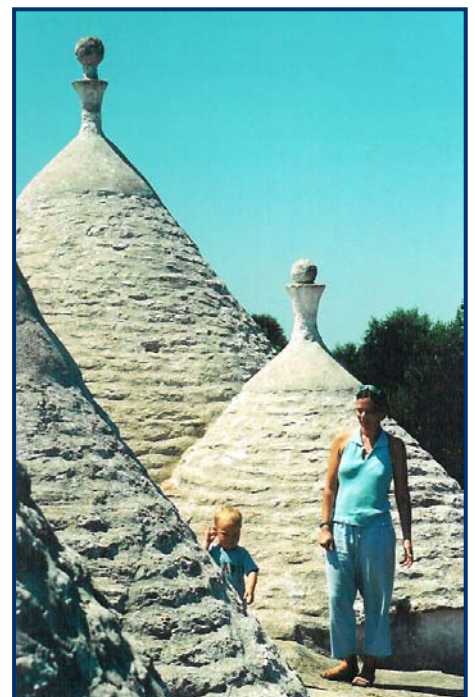
uitkijk op de boeg of halverwege de mast. 's Nachts ligt dat wat eenvoudiger. Bij afwezigheid van enig zicht vooruit onder water, hoeft de uitkijk de kuip niet uit en kunnen de oogballen worden gefixeerd op de dieptemeter. Nu bestaan er geavanceerde dieptemeters die niet alleen recht naar beneden meten maar ook schuin vooruit. Dat laatste doet die van ons niet en dat was eigenlijk best jammer. In ons geval kwam het daarom aan op zeer langzaam varen en proberen de vaargeul diepte van de kaart op te zoeken en te houden. Een uurtje voorbeeldige eye ball navigatie later waren we veilig en wel in de haven. Met een minimale diepte van 1,8 meter was het allemaal nogal meegevallen. De haven bleek gratis met elektriciteit, water en een internet café in de koffietent op 100 meter. Geen wonder dat de haven uitpilde van de zogenaamde live aboards.

Vanwege onze voornoemde afspraak moesten we verder toen het weer wat was bedaard, anderhalve dag later. Alles ging soepel totdat we van de Ionische Zee de Adriatische opvoeren. We kregen daar zoveel tegenwind om onze oren dat we verwaaid kwamen in Otranto, op het zuid oostelijke deel van de hak van Italië. Het zou nog zeker een dag varen zijn geweest naar Brindisi terwijl het maar een uurtje met de auto zou zijn. Onze vrienden Miriam (jarig op 10 juli) en Angelo hadden sympathie voor onze situatie en kwamen ons zonder morren met de auto ophalen in Otranto.

Joanne en Miriam deelden een appartement in Cairo toen zij daar in 1992 studeerden. Miriam werkte daarnaast ook op de Nederlandse ambassade. Later is ze voor Unicef in Khartoem, Soedan, gaan werken. Daar heeft ze Angelo, Italiaans diplomaat, ontmoet. Met hem is ze later getrouwd en in Rome gaan wonen. De moeder van Angelo woont vlakbij Brindisi. Daar was dus de plaats van ons rendez-vous. Ik schrijf dit nu in twee regels op maar doe haar daarmee natuurlijk vreselijk tekort. Gelukkig heeft Miriam een heel lezenswaardig boek geschreven over haar belevenissen in Soedan, getiteld 'Verlangen naar Khartoem', gepubliceerd bij uitgeverij Arena. De inhoud daarvan dient als hier ingevoegd en herhaald te worden beschouwd en maakt als zodanig integraal onderdeel uit van dit verslag. Voor de geïnteresseerden; het is op schriftelijk verzoek via mij verkrijgbaar en zal per kerende aangetekende post worden toegezonden na voorafgaande voldoening van het dientengevolge verbeurde vastrecht, verschotten, gemaakte onkosten (reiskosten daaronder begrepen), te vermeerderen met de kosten van het daadwerkelijke boek (prijswijzigingen voorbehouden) en het over de gehele somma te berekenen percentuele honorarium.

Wij zijn drie dagen verbleven bij Angelo's moeder, een Italiaanse mama in de beste zin van het woord. De hele dag bezig met de voorbereidingen van de maaltijd en met het ook overigens naar de zin maken van haar zoon, schoondochter en hun vrienden. Naast de genoeglijke zakelijke besprekingen die Miriam en ik voerden, hebben we ook heerlijk kunnen bijpraten. En passant werden we geïntroduceerd in de wereld van de trulli, een soort spierwitte trollenhuisjes met prachtige puntdaken maar dan tot enkele decennia geleden bewoond door echte mensen.

Trulli zijn karakteristiek voor Puglia, de provincie in de hak van Italië. Miriam en Angelo hebben er een gekocht om te zijner tijd tot woning te verbouwen. Joanne en ik waren onder de indruk van de mogelijkheden die het huis en de omliggende tuin te bieden lijken te hebben en waanden ons weer op de Deux Amis toen we haar net hadden gekocht. Nog een gigantisch project te gaan.

Terug in Otranto maakten we ons op voor de oversteek naar Griekenland. De route voert langs de zuid Albanese kust. Veertig mijl pal oost van

Otranto ligt namelijk Albanië. Een intrigerend land dat onder Enver Hokha als super gesloten en in zichzelf gekeerde maatschappij pas in 1991 een mengsel van communisme en maoïsme bij het oud vuil heeft gezet en zich heeft bekeerd tot het West Europees gedachten goed. Met de opbouw van het land heeft het tot nu toe niet zo willen vlotten, niet in de laatste plaats omdat Milosevic in 1997 besloot alle Albanese uit Servië te verdrijven. Albanië heeft de toestroom van al die mensen niet kunnen verwerken. Gezien de labiele politieke en slechte economische situatie aldaar met de hand in hand gaande torenhoge criminaliteit, wordt in de pilots afgeraden het land zeilend te bezoeken. Piraterij zou schering en inslag zijn dus werd aangeraden ver uit de kust te blijven en uitsluitend overdag het bewuste stuk van de route te varen. De (mensen)smokkel tussen Italië en Albanië verloopt met name vanuit steden als Brindisi en Otranto. Daags voor onze aankomst kregen we nog een bericht door van vermissing van een 12 meter lang vaartuig met 80 personen aan boord met een laatst bekende positie ergens midden in de straat van Otranto, de zee engte tussen Italië en Albanië.

In de haven van Otranto was het dan ook een komen en gaan van supersnelle patrouille vaartuigen en supergammele Albanese kustvaardertjes. Een van de patrouillerende instanties, de Guardia di Finanza, had recent een succes geboekt en een bij de smokkel betrokken mega motorjacht opgebracht en geconfiscieerd. In afwachting van een niet voor hoger beroep vatbare rechterlijke beslissing over de vraag wat er met dit jacht moest gebeuren, had de Guardia di Finanza het jacht maar tot varende kantoor gebombardeerd.

Met ons vertrek uit Otranto sloten wij ons Italiaanse hoofdstuk na twee maanden alweer af, eigenlijk te vroeg naar onze smaak maar we hadden een verjaardag te halen en wel die van Dave op 22 juli. Dave en Jane waren ons vooruit gegaan naar Griekenland dus we moesten wel. Een volgend verslag verhaalt van onze West Griekse periode en daarin valt onder meer te lezen hoe omgegaan moet worden met ratten en kakkerlakken aan boord, hoe wij windkracht 10 op zee hebben doorstaan, hoe wij bij Captain Corelli op de koffie zijn gegaan en hoe wij hebben gevierd dat we een jaar geleden vertrokken waren uit Amsterdam.

Liefs,

Edo

